

Policy för näringslivsutveckling

Strategi för Norrlands bästa företagsklimat

TIMRÅ KOMMUN

Norrlands
bästa
företags-
klimat
&
Topp-10
på service
till företag

Timrå kommun har ett gott utgångsläge, visionen säger: ”En stark kommun i en växande region”. Målet ”Norrlands bästa företagsklimat” är väl inarbetat i hela organisationen och engagemanget är starkt. Under de senaste 10 åren har Timrå stadigt klättrat i flera olika rankingar och är idag en kommun som erbjuder goda förutsättningar för företagande. Detta i sin tur bidrar till att Timrå är en stark kommun som också växer. (Vision 2025*) Dock växer inte regionen i den takt som förväntas, inte heller växer Sundsvall i egenskap av regionens tillväxtmotor motsvarande i den takt som andra städer i samma storlek gör.

I jämförelser med andra kommuner står vi oss väl bland annat genom att företagen i Timrå återkommande växer mer, anställer fler och tjänar mer pengar (SYNA*). Timrå har Västernorrlands bästa och Norrlands näst bästa Företagsklimat (2017). Målet är topp 10 i Sverige när det gäller service till företag (2017 rankas Timrå på plats 8). (Företagsklimat*)

Arbetslösheten är betydligt lägre i Timrå än snittet i länet och landet. Nyföretagandet och företagsamheten är förhållandevis låg i kommunen, en styrka är dock att de som startar företag i Timrå har en högre överlevnadsgrad än de har i andra kommuner i länet. 2017 var 71,2% av de företag som startade för fem år sedan i Timrå fortfarande verksamma emedan endast 59,8% var verksamma i Sundsvall.

Företag med tillväxtambitioner i Timrå kommun utmanas när det gäller kompetensförsörjning och generationsskiftet (#100fö-

tag100dagar*), Timrå har flest andel äldre företagare i Västernorrland (Företagsamhet*). Flertalet företag kopplar samman sina framtida tillväxtmöjligheter till den lokala marknadens och den allmänna konjunkturons utveckling istället för att se utveckling av affärsmodeller och det egna företaget som en avgörande faktor. Överlag är det få företag som uttrycker tillväxtambitioner, många ”sitter nöjd i båten”. (Tillväxtundersökning-2017*)

En majoritet av företag upplever att i Timrå kommun finns ett näringslivs- och företagsklimat som väl möter deras behov. På en betygs-skala 1-10 där 10 avser att företagets optimala bild av Näringslivsklimatet är tillgodosett får Timrå kommun betyget 7,5. För att uppnå betyg 10 så pekas bland annat följande utvecklingsområden ut: Tillgängligheten till byggbara tomter, attraktiva tillväxtmiljöer och rätt kompetens (#100företag100dagar*).

Digitaliseringen, urbaniseringen och klimatförändringar är tre samhällsutmaningar som påverkar förutsättningar för näringslivet även i Timrå. Vi behöver vara mindre blygsamma i vår kommunikation, tydligare i vår målgruppsfokus samt utveckla attraktiva konkreta anledningar för att rätt individer ska besöka, flytta till eller etablera sin verksamhet i vår kommun. (Placebrander-2018*).

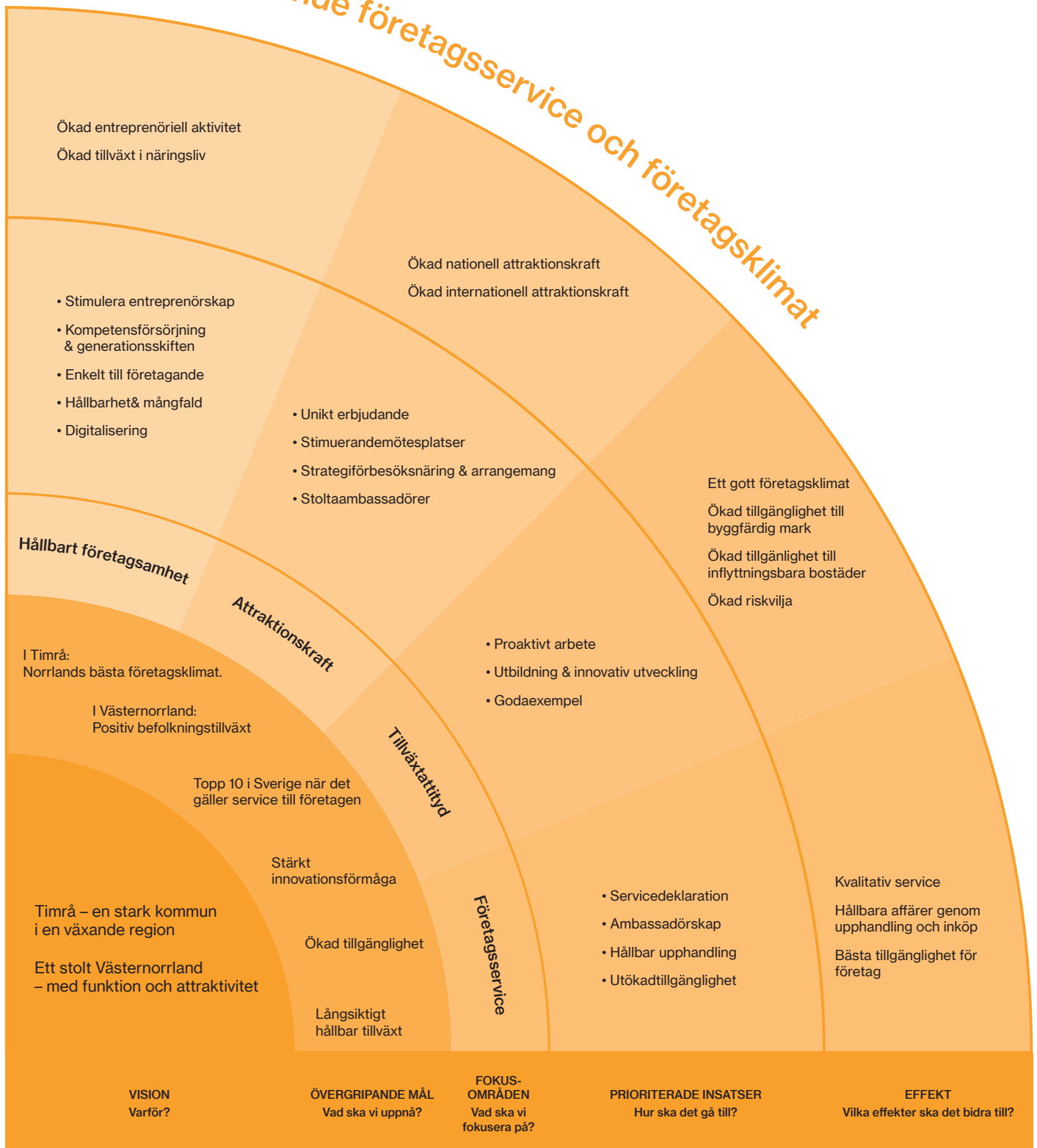
Fokusområden

Timrå Kommuns näringslivsstrategi pekar ut fyra tydliga fokusområden att fokusera på för att uppnå Norrlands bästa företagservice och företagsklimat: **hållbar företagsamhet, attraktionskraft, tillväxtattityd** samt **företagservice**.

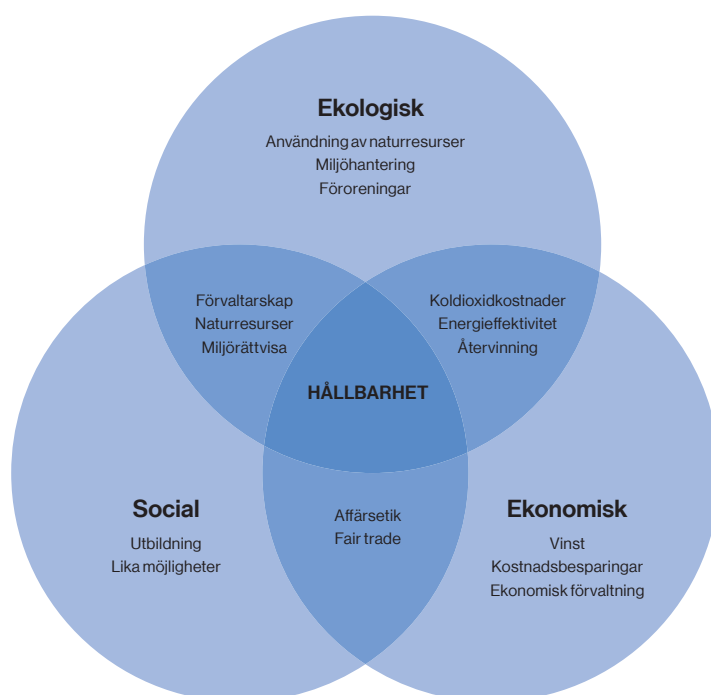
På kommande sidor beskrivs dessa fokusområden tillsammans med prioriterade insatser att kraftsamla kring, samt indikatorer att målsätta och följa upp.

Prioriterade insatser är underlag för att i verksamhetsplan skapa aktiviteter för att nå målen Norrlands bästa företagsklimat och topp 10 på service till företag. Riktlinjerna för näringslivsutveckling finns även som en fristående sida för en snabb och tillgänglig överblick. Kommande sidor i detta dokument beskriver fokusområden tillsammans med prioriterade insatser att kraftsamla kring. Mer information, bakgrundsmaterial och effektlogik finns i bilagorna. För ordförklaring se sida 10.

Timrå står för ledande företagsservice och företagsklimat

Hållbar företagsamhet

Att skapa hållbar företagsamhet handlar om att **öka antalet nystartade företag** och verka för **omställning av etablerat näringsliv** mot **ökad hållbarhet, mångfald och digitalisering**. Men också om att överbrygga kommande **generationsskiften** och säkerställa **kompetensförsörjning**.

PRIORITERADE INSATSER

Entreprenörskap

Stimulera och inspirera till entreprenörskap som karriärval redan i skolan samt insatser för ökad idéutveckling och för att få fler att starta företag.

Kompetensförsörjning

Verka för att tillgodose näringslivets kompetensförsörjningsbehov genom stärkt samarbete med skola, utbildningsaktörer och Mittuniversitetet.

Generationsskiften

Utveckla insatser och verka för att underlätta generationsskiften bland åldrande entreprenörer och bidra till fler företagsfortlevnad.

Enkelt till företagande

Stöd till företagsstart behöver vara attraktivt och känt för alla med ambitionen att starta företag med säte och verksamhet i Timrå. Tillgången till rådgivning, kapital och nätverk, särskilt inom regionens och våra styrkeområden, är givna komponenter i stödet.

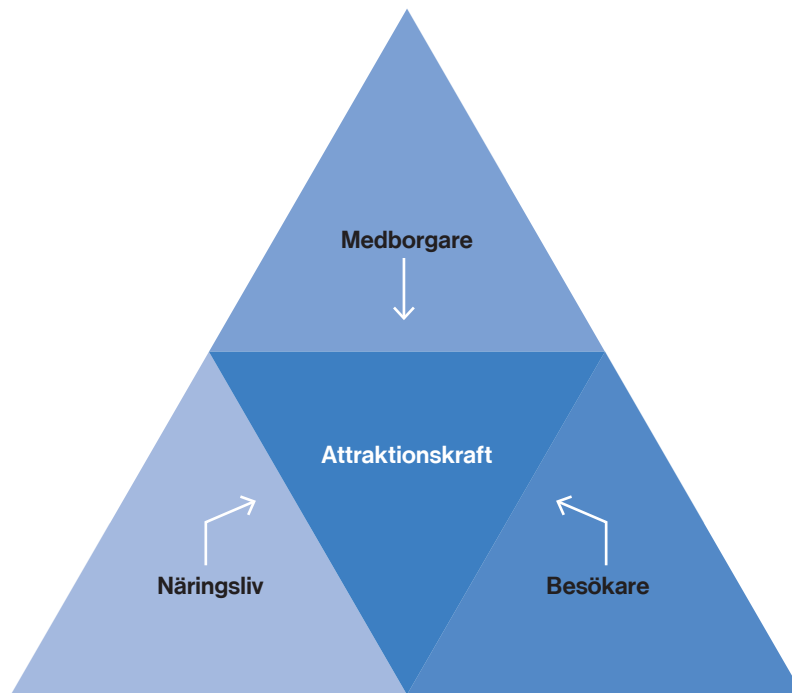
Hållbarhet och mångfald

Insatser riktas till att öka hållbarhet och mångfald i näringslivet. Att utveckla kvinnors företagsamhet i Timrå är av särskild vikt.

Digitalisering

Vi behöver verka för att så många företag som möjligt, oavsett bransch, nyttjar sina möjligheter med digitaliseringen. Exempelvis genom digital närvaro, affärsmodell, kommunikation, produktion och logistik.

Attraktionskraft

Att vara **en attraktiv plats** för företagande bidrar till **etablering och utveckling av företag** och organisationer. Därigenom attraheras **människor** med särskilda kompetenser vilket är en förutsättning för tillväxt i Timrå och i regionen. **Vi är för små för att verka själva, men för unika för att försvinna i mängden.**

PRIORITERADE INSATSER

Unikt erbjudande

Timrå, Härnösand och Sundsvall har outnyttjade gemensamma värden att utveckla och kommunicera. Vi behöver konkretisera vårt unika erbjudande och tydliggöra målgrupperna som vi vill attrahera.

Stimulerande mötesplatser

Verka för fler kreativa och attraktiva arbetsplatser och mötesmiljöer där planerade och spontana möten är möjliga.

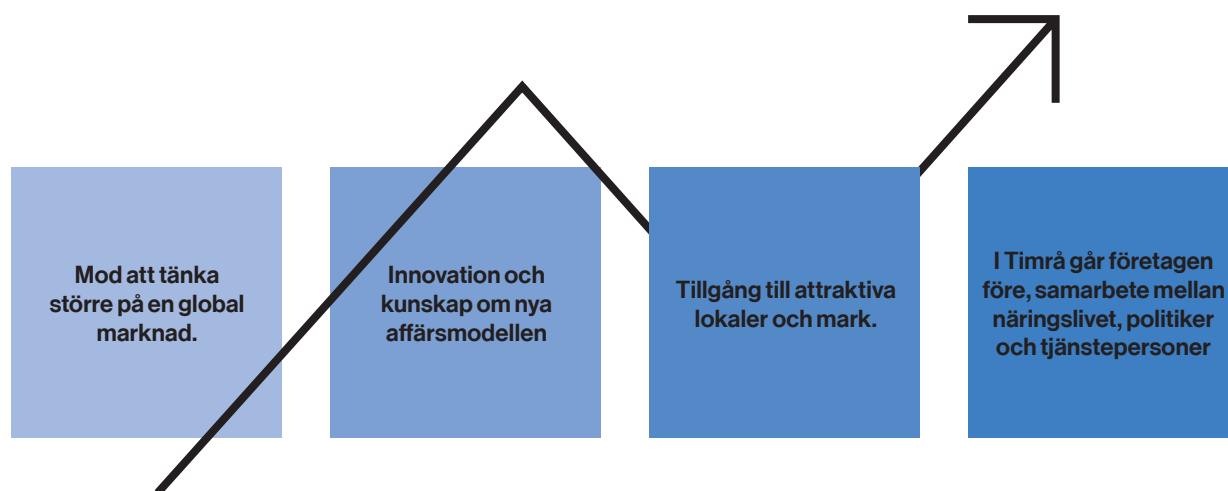
Stolta ambassadörer

Kommunikation och erbjudanden som lyfter fram Timrås unika värden för företagande och entreprenörskap behöver utvecklas tillsammans med stolta ambassadörer och goda förebilder i hela världen.

Strategi för besöksnäring & evenemang

Besöksnäringen betraktas som en relationsskapande och växande industri vilken sysselsätter många unga och som är ett insteg på arbetsmarknaden. Besöksnäringen arbetar bland annat destinationssamarbete, evenemang och turism. Besöksnäringen i Timrå bidrar till ett ökat landsbygdsföretagande. Den största identifierade utmaningen är att få fler entreprenörer och företag i branschen besöksnäring samt att få de redan aktiva att växa. En särskild strategi för besöksnäring och evenemang behöver utvecklas.

Tillväxtattityd

Starka och kraftgivande mål med ambitioner motiverar utveckling och förhindrar stagnation. En tillväxtattityd med **mod att våga satsa och tänka större** behöver främjas för att öka tillväxten. Att se det egna företaget och det regionala näringslivet i ett större och globalt perspektiv där samarbete stärker.

PRIORITERADE INSATSER

Proaktivt arbete

Vi behöver agera proaktivt för att göra det enkelt att snabbt etablera och expandera företag genom verka för att det tillhandahålls attraktiv byggklar mark, större etableringsområden och tillgängliga lokaler.

Utbildning och innovativ utveckling

Genom att inspirera till insikter om omvärlden och innovativ utveckling samt att bidra till kunskap om bland annat affärsmodeller, produkter och processer så bidrar Timrå kommun till företagets tillväxt. Ökad kunskap om internationella affärer möjliggör fler växande företag i en globaliserad värld.

Goda exempel

I andan av att "företagen går före" behöver vi odla en gemensam tillväxtattityd genom att oblygt uppmärksamma och kommunicera exempel på framgångsrika företag och samagerande mellan näringslivets aktörer, politiker och tjänstepersoner.

Företagsservice

År 2001 togs ett unikt politiskt beslut: ”i Timrå går företagen före”. Detta betyder företagsservice med hög tillgänglighet, professionellt bemötande och förutsägbara handläggningstider. Alla medarbetare i kommunen behöver förstå vikten av sin egen roll i helheten och se relationen mellan nöjda kunder, målet topp 10 på service till företag och det egna ambassadörskapet samt förmågan att leva upp till och **överträffa förväntningarna**.

PRIORITERADE INSATSER

Servicedeklaration

Ständiga förbättringar och utveckling av servicedeklarationerna, förmåga att leverera och att tillämpa lagar & regler samt modet att följa upp, utvärdera i alla företagsärenden i hela kommunen.

Ambassadörskap

Ständigt förbättra och utveckla ambassadörskapet bland kommunens medarbetare. Timrå kommun skall verka för stärkt värdskap och professionellt affärsmannaskap.

Hållbar upphandling

Timrå kommun skall verka för att fler verksamheter inom kommunen ser affärsskapande möjligheter med närleverade/närproducerade, innovativa och hållbara upphandlingar. Genom att verka för att fler företag i Timrå ökar sin kunskap om att göra affärer med offentliga aktörer bidrar vi till god företagsservice.

Utökad tillgänglighet

Med digital närvaro, digitala möten och nyttjande av digitaliseringens möjligheter i kombination med fysiska möten utveckla lösningar för att möta företagens förändrade behov av tillgänglighet på tider och i forum som företagen efterfrågar.

Ordförklaring

Hållbar företagsamhet

att balansera ekonomiska, sociala och miljömässiga hänsyn i välmående företag, att hålla en god balans mellan nya och etablerade företag, en företagsamhet som har balans mellan branscher och tar tillvara på kvinnors och mäns företagsamhet oavsett ursprung.

Idéutveckling

att utifrån behov identifiera lösning kring vilka affärsidéer och företag kan utvecklas.

Regionens styrkeområden

sektorer eller branscher som bedöms som särskilt framstående i regionen, i jämförelse med andra. I Västernorrland är de av RUS-en utpekade styrkeområdena: BioEkonomi/Bank, finans och försäkring/IT.

Kreativa och attraktiva miljöer för företag

öppna mötes- och kontorsytor att hyra på kort eller lång tid som stimulerar utbytet mellan små och stora företag och som främjar social gemenskap samt idéutveckling.

Innovativ utveckling

banbrytande förändring eller nyutveckling av affärsidéer, metoder eller processer som ger försprång på marknaden eller drastiskt förbättrar verksamhet eller tjänst, till exempel inom vården.

Proaktivt

att förutse och satsa innan ett behov uppstår och på så sätt ha en beredskap.

Attraktionskraft

att ha ett erbjudande som drar till sig den målgrupp som söks: t ex medarbetare eller företag.

Företagsamhet

förmågan utveckla nya eller befintliga verksamheter i olika grupper eller områden. Enligt Svenskt Näringslivs definition är en företagsam person någon som har aktiv F-skattsedel, är delägare i ett aktivt handels-/kommanditbolag, VD i ett aktiebolag eller ordinarie styrelseledamot i ett aktivt aktiebolag.

Företagsklimat

en mätning och ranking av en kommun eller regions förutsättningar att främja företagsamhet. Svenskt Näringslivs definition lyder: Summan av de institutioner, attityder, regler och kunskaper som möter företagaren i vardagen.

Näringslivsklimat

allt det som påverkar näringslivets utveckling i vår kommun inklusive #Timråandan. Enligt NUTEK definieras Näringslivsklimat så här: "näringslivsklimat är ett mångdimensionellt begrepp som innefattar flertal faktorer såsom konjunktur, efterfrågan och politik. Näringslivsklimatet styr företagens beslut om hur verksamheten ska utvecklas och att ett bra klimat leder till ökade satsningar."

Generationsväxling

då ägarledda företags ledning pensioneras och vill avyttra verksamhet till nästa generation eller annan, ny ägare.

Digitalisering

möjligheten att effektivera affärsmodeller, produktion, distribution, marknadsföring eller administration med hjälp av digital teknik. Idag inkluderas allt från Robotisering, AI, Digitisering. Digital transformation m.m. i begrepet.

Klimathot

är biologiska förändringar som påverkar förutsättningarna för jordens befolkning att leva och verka. Vissa förändringar är drivna av vårt sätt att leva och av en växande befolkning.

Allmänna konjunktrens utveckling

innebär landets, regionens och/eller kommunens tillväxt, sysselsättningsgrad och valutans värde gentemot andra valutors.

Samhällsutmaningar

är det som i grunden förändrar villkoren för samhällets utveckling: digitalisering, urbanisering och klimathotet är några exempel.

Besöksnäring

Enligt den Nationella strategin för besöksnäring är definitionen följande: "Besöksnäringen är den näring som bidrar till turismkonsumtionen. Turism mäts och definieras från konsumtionssidan och den definition av turism vi använder i Sverige är "människors aktiviteter när de reser till eller vistas på platser utanför sin vanliga omgivning för fritid, affärer eller andra syften och för kortare tid än ett år"

Affärsmannaskap

är ett begrepp som ofta används inom affärsvärlden. Termen beskriver en aktörs förmåga att kunna sin marknad och veta vad den vill ha samt att kombinera detta med kunskap om vad det egna företaget kan prestera för att kunna skapa ett så attraktivt erbjudande som möjligt för båda parter

Bakgrundsmaterial och källor*

#100företag100dagar

Mellan perioden 12/1 och 17/5-2018 besökte politiker och tjänstepersoner från Timrå kommun ett företag om dagen för att prata om det optimala näringslivsklimatet, nuläget och vad som krävas för att göra det ännu bättre.

Tillväxtenkät

Våren 2017 besvarade 1088 företag i Timrå en enkät om 7 frågor. Därefter telefonintervjuades 61 företag som angivit ambitioner om tillväxt. Företagen besvarade 16 frågor, av dessa valdes sedan 30 företag ut för djupintervjuer.

Företagsklimat

Företagsklimat är en enkät som årligen genomförs av Svenskt Näringsliv där Sverige alla 290 kommuner rankas, 17 olika frågor inom 6 olika områden ställs till företag och politiker i respektive kommun. <https://www.foretagsklimat.se>

Placebrander

Är ett företag som arbetar med inspiration och kunskap kring plats-marknadsföring och ofta anlitas av kommuner i Sverige. Placebrander har under arbetet med Näringslivsstrategi för Timrå kommun i ett utifrån-perspektiv titta på Timrås styrkeområden och utvecklingsområden samt gjort en omvärldsanalys och lämnat rekommendationer. <https://placebrander.se/>

Vision 2025

Timrå ska år 2025 vara en stark kommun i en växande region. Vårt arbete utgår som tidigare från fokusområdena tillväxt, service, livsmiljö, medarbetaren och ekonomi. Våra åtta strategier kommer att vara vägledande så att vi uppnår målen och närmar oss visionen. <http://www.timra.se/kommun-och-politik/vision-2025/>

SYNA – Bästa tillväxt

Varje år delar kreditupplysningsföretaget Syna ut priset Bästa Tillväxt till den kommun i varje län där företagen växer bäst. Syna granskar boksluten från alla svenska aktiebolag, och utmärkelsen går till den kommun som har störst andel företag som nyanställer, ökar sin omsättning och går med vinst. <https://upplysningar.syna.se/basta-tillvaxt>

Workshops

Under perioden december 2017-maj 2018 har fem olika workshops genomförts med deltagare från näringslivet, tjänstepersoner, politiker, samarbetspartners och externa experter.

Företagsamhet

Svenskt Näringsliv mäter årligen företagsamheten i Sverige. <https://www.svensktnaringsliv.se/fragor/foretagsklimat/foretagsamhetsmatning/>

Processledning

Processledare för arbetet har varit Kristian Wirsén från Nova Affärsutveckling. <http://novaaffarsutveckling.se/>

Processtöd

Markus Flyborg från Accidens/Hugozon Marknadsstrategier har följt processen med uppdraget att lämna stöd till hur vi stärker kommunikationen för att nå uppsatta mål. <http://hugozonmarknadsstrategi.se/>

Vad blir effekten?

Näringslivskontoret har identifierat 24 olika delområden. Varje område har analyserats utifrån: nuläget, möjligt läge och kostnad för att ta oss till möjligt läge och effekten av att ta sig dit samt koppling till Timrå kommuns Vision 2025.

Bilagor:

- 1) Riktlinjer på en sida, mål, mätetal och effekter.
- 2) Dokumentation av processen

Riktlinjer för Näringslivsutveckling. Näringslivskontorets strategier för Norrlands bästa företagsklimat skall antas av kommunstyrelse för Timrå kommun med ambitionen att revideras i samband med varje ny mandatperiod. Denna version är ännu ej antagen utan är ett arbetsmaterial.

Version: 2018-05-02